

VISIONER & NYE VEJE KOMPETENCELØFT PÅ DEMENSOMRÅDET 2016-2020

MAJ 2016

INDHOLD

- 1.0 Indledning og baggrund
- 2.0 Vision for kompetenceløft i hele Danmark
- 3.0 Kompetenceløft – det store perspektiv
- 4.0 Hvad er behovet?
- 5.0 Hvad skal medarbejdere og ledere kunne?
- 6.0 Anbefalinger til nationalt kompetenceløft
- 7.0 Initiativer for et samlet kompetenceløft
- 8.0 Bilag

1.0 INDLEDNING OG BAGGRUND

Et af de største ønsker for mennesker med demens og deres pårørende er bedre sammenhængende forløb baseret på viden om demens, der hvor de lever livet og møder medarbejdere – i hjemmet, på plejecenteret og i behandlingssystemet. Arbejdet med mennesker med demenssygdomme kan være en udfordrende opgave for de medarbejdere der skal sikre den bedste pleje, omsorg og rehabilitering til mennesker med demens. Et demensvenligt Danmark fordrer således et stærkt og vedvarende fokus på at tilvejebringe de afgørende faglige og personlige kompetencer hos de fagpersoner, der er i kontakt med mennesker med demenssygdomme og deres pårørende. Et fokus, der nødvendiggør at medarbejdere og ledere har og fortsat udvikler de rette kompetencer til at løfte indsætserne og understøtte den tidlige opsporing, den gode dialog med pårørende og den bedste pleje, omsorg og rehabilitering af det enkelte menneske.

Der er derfor behov for både at øge kompetenceniveauet generelt, men også at øge kompetenceniveauet ift. den specialiserede viden om demens på forskellige organisatoriske niveauer og hos sundhedsmedarbejderen, der møder demensramte mennesker og deres pårørende. Medarbejderne skal kunne medvirke til at hverdagen er tryk og værdig, for såvel den demensramte som de pårørende, og samtidig medvirke til at understøtte at forløbet igennem behandlingssystemet foregår så trygt som muligt. Arbejdet med udvikling af demensområdet, er i dag præget af mange fragmenterede projekter, hvor udfordringer, erfaringer og resultater ikke bliver systematisk kortlagt. Demensalliancen ønsker at bidrage til, at skabe en fælles og koordineret tilgang til et kompetenceløft, hvor vi på tværs af enheder, kommuner og regioner kan få gavn af fælles initiativer og ensartet tilgang, der kan sikre kvalitet, erfaringsudveksling og et stærkere billede af hvad der virker.

En national forankret kompetenceudviklingsplan har til formål at fremme kvaliteten i indsatsen og samtidig sikre koordination og systematik i uddannelsesstilbud på tværs af kommuner og regioner. Demensalliancens ønske med dette bidrag er at give input og inspiration til en sådan kompetenceudviklingsplan og adressere behovet for at opnå ny national viden om, hvordan der skabes de bedste organisatoriske og faglige rammer og vilkår for et demensvenligt Danmark, hvor hverken mennesker med demens, deres pårørende eller medarbejderne oplever sig alene med demens!

2.0 VISION FOR KOMPETENCELØFT I ET DEMENSVENLIGT DANMARK

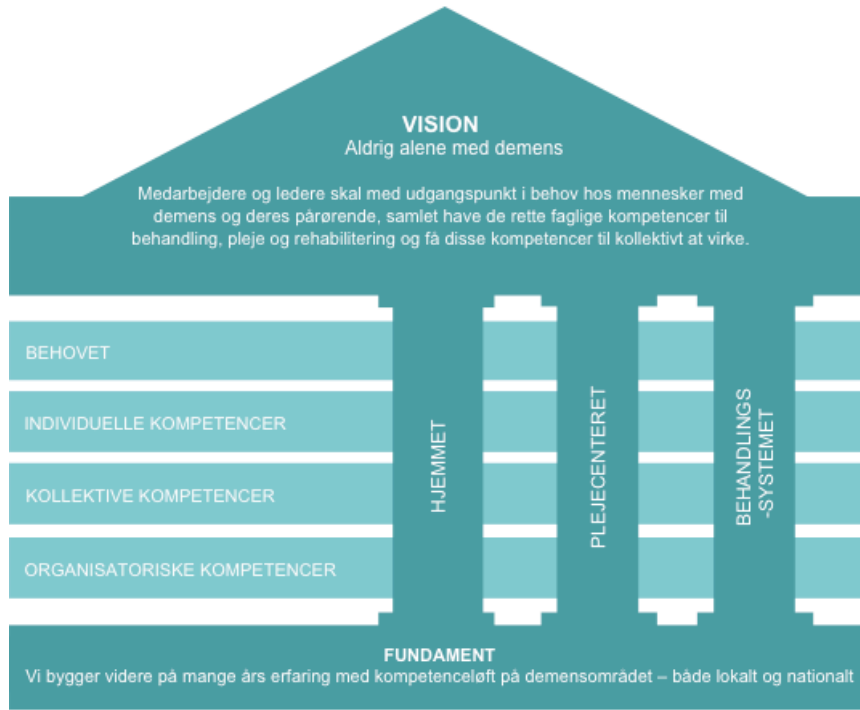
Et kompetenceløft på demensområdet skal tage udgangspunkt i den demensramtes og de pårørendes behov og i de opgaver, der skal løses i dagligdagen. Et kompetenceløft skal resultere i udvikling og ændring af praksis, hvilket betyder, at der skal være et skarpt fokus på, hvorledes der kan ske en bevægelse fra viden til handling hos den enkelte medarbejder på den enkelte arbejdsplads. Demensalliancen har med det afsat formuleret følgende vision for et kompetenceløft i et Demensvenligt Danmark:

Aldrig alene med demens

Medarbejdere og ledere skal med udgangspunkt i behov hos mennesker med demens og deres pårørende, samlet have de rette faglige kompetencer til behandling, pleje og rehabilitering og få disse kompetencer til kollektivt at virke.

3.0 KOMPETENCELØFT – DET STORE PERSPEKTIV

Demensalliancen har med afsæt i partnernes erfaringer, et fagligt notat udarbejdet af Type2dialog og gennem involvering og samtale med praktikere, forskere og uddannelseseksperter på demensområdet, udarbejdet følgende model for, hvordan vi sammen sikrer en struktureret tilgang til et nationalt kompetenceløft på demensområdet. Elementerne i modellen udfoldes i de efterfølgende afsnit.

3.1 DEN DEMENSRAMTES ARENAER

For at sikre udvikling af kompetencer, er det afgørende at tage udgangspunkt i de arealer, hvor mennesket med demens befinder sig. Demensalliancen har identificeret tre arenaer, som vi ser som afgørende ift. kompetenceløftet. Arenaerne må og skal ikke ses som selvstændige områder, da det ofte er mangel på sammenhæng i overgangene, der kan give særlige udfordringer for den demensramte og de pårørende.

HJEMMET

Det er her mennesket med demens og de pårørende, første gang konfronteres med sygdommen, kommunens demensindsats og behandlingssystemet. Det er også i hverdagen i hjemmet, at sygdomsforløbet starter og udvikler sig. Sygdommens progression medfører over tid et stigende funktionstab og et voksende behov for pleje, omsorg og rehabilitering. I hjemmet starter sygdomserkendelsen, når hverdagen ændrer sig – både for den enkelte og for de pårørende. Med sygdommens udvikling vil en normal hverdag i stigende grad afhænge af behandling, pleje, omsorg og rehabilitering fra professionelle medarbejdere. Når udfordringerne tiltager, er det i sidste ende her, at det svære valg af overgangen til plejecenter skal tages.

PLEJECENTERET

Her skal mennesket med demens og de pårørende hjælpes til en ny hverdag, hvor det meningsfulde liv i stigende grad bliver understøttet af andre. På plejecenteret leves livet med stadig sværere symptomer og udfordringer, som gør hverdagsopgaver svære og eventuelt tager sproget fra den demensramte. Med hjælp fra medarbejderne bør fokus være på det selvstændige liv og fastholdelse af de ressourcer den demensramte har med henblik på, at den demensramte og de pårørende kan leve det liv, de ønsker, så længe som det er muligt. Sygdommens udvikling ændrer over tid, hvad der er meningsfuldt og aktiviteter præget af trykthed og kontinuitet kommer i centrum.

BEHANDLINGSSYSTEMET

Med en demenssygdom vil der løbende være behov for møder med behandlingssystemet, særligt hos praktiserende læge og på sygehuset i regionen – dette både ift. demenssygdommen, men også fordi mange demensramte har flere andre behandlingskrævende sygdomme. Ofte er turen igennem behandlingssystemet krævende for den demensramte og de pårørende, der under stort pres, skal navigere på tværs af systemer med skiftende fagprofessionelle. På sygehuset kan ellers umiddelbare lidelser, blive udfordret af den demensramtes manglende sprog og evne til at kommunikere symptomer, hvilket har konsekvenser for samarbejdet med specialiserede fagprofessionelle der ikke nødvendigvis har de rette muligheder i en travl hverdag, eller de demensfagspecifikke kompetencer til at nå og kommunikere med den demensramte. Det kan være i andre specialenheder som for eksempel en akut modtagefunktion, hvis den demensramte indlægges af andre årsager (fx et brækket ben).

3.2 MEDARBEJDERENS VIDEN OG KOMPETENCER

Skal vi udvikle kompetencer, skal vi styrke medarbejdere og leders kompetencer på flere niveauer. Det er vores redskaber til, at sikre den bedst mulige pleje, omsorg og rehabilitering hele vejen rundt for mennesket med demens og de pårørende.

BEHOVET

Afgørende for at kunne yde den bedste pleje, omsorg og rehabilitering, er helt basalt at kunne forstå det enkelte menneske med demens, dennes pårørende og deres unikke behov. Det enkelte menneskes behov bør altid være udgangspunktet for de indsatser medarbejder og ledere udøver – og dermed også gå hånd i hånd med de kompetencer, som er relevante at have.

INDIVIDUELLE KOMPETENCER

Forskellige medarbejderfunktioner kræver forskellige grader af specialisering og viden om demenssygdomme ift. den dertilhørende pleje, omsorg og rehabilitering.

- **Basis:** Alle medarbejdere omkring mennesket med demens, bør have en **basis**viden om demenssygdomme og symptomer, så de kan møde den demensramte hvor denne er og give den nødvendige tryghed (fx portørerne, læger, fysioterapeuter, køkken- og servicepersonale, og chaufføren).
- **Generalist:** Alle medarbejdere og ledere med pleje, omsorgs- eller rehabiliteringsansvar, der har jævnlig kontakt med den demensramte, bør have et **generalist**niveau af viden, der giver dem en dybere indsigt i sygdommene og redskaber til bl.a. at kunne kommunikere med den demensramte og analysere og forstå sygdommens udvikling.
- **Specialist:** Omkring den demensramte og de nære medarbejdere skal der være medarbejdere med specialiseret viden, der kan støtte og vejlede andre medarbejdere samt pårørende og igangsætte praksisnær læring til medarbejdere. Desuden skal medarbejdere med specialiseret viden kunne fungere som sparringspartner ift. ledelsesniveauerne med afsæt i den nyeste viden på demensområdet. Dette omfatter fx demenskoordinatorer/konsulenter.

KOLLEKTIVE KOMPETENCER

Et sammenhængende kompetenceløft, kræver at medarbejdere og ledere har kompetencerne til at agere som et sammenhængende team igennem hele sygdomsforløbet, på tværs af faggrupper og enheder. Det kræver at medarbejdere og ikke mindst ledere, har fagspecifikke kompetencer og viden om hvordan de forskellige faggrupper supplerer hinanden, og hvordan viden og erfaring omkring den enkelte person overleveres på tværs af enheder og behandlingssystemer. Disse kollektive kompetencer er essentielle for samarbejdet omkring personen med demens og de pårørende, og deres oplevelse af et sammenhængende og trygt sygdomsforløb.

ORGANISATORISKE KOMPETENCER

Afgørende for et stabilt og udviklende kompetenceløft, er at organiseringen af arbejdet understøtter de tre øvrige elementer – et udgangspunkt i den demensramtes behov, tilpasset specialisering af individuelle faglige kompetencer og et vedvarende fokus på at styrke de kollektive kompetencer på tværs af teams og faggrupper.

4.0 HVAD ER BEHOVET?

Kompetenceløft skal tage udgangspunkt i den demensramtes og de pårørendes behov. Alle personer med demens og pårørende har individuelle behov, som medarbejdere og ledere skal kunne se og imødekomme. Nedenfor har vi listet fem overordnede behov, som danner grundlag for Demensalliancens anbefaling til en national kompetenceudviklingsplan.

1. SE MENNESKET BAG SYGDOMMEN

Bedre kendskab til personen med demens giver bedre behandling og et bedre liv. Det betyder at man som medarbejder og leder skal evne at se mennesket bag sygdommen, der har en livshistorie og en livsform, som skal understøttes så længe det er muligt. Mennesket med demens har behov for relationer og kontakt for at kunne leve så selvstændigt et liv som muligt.

2. SE SYGDOMMENE BAG MENNESKET

I modsætning til andre patienter, kan og skal den demensramte ikke tage ansvar for egen sygdom. At have en demenssygdom kræver at omgivelserne forstår sygdommens symptomer, udvikling over tid, og forstår de udfordringer, som følger med og som kan være svære for mennesket selv og de pårørende at forstå og forholde sig til. Mennesket med demens er ofte ramt af flere sygdomme, som kan være udfordrende at spotte bag demenssygdommens symptomer, men multisygdomme har ofte meget store konsekvenser for livskvaliteten og kan medføre store samfundsmæssige udgifter, grundet længere indlæggelsestider på hospitaler.

3. STØTTE OG HJÆLP I DAGLIGDAGEN

Mennesket med demens har behov for støtte, struktur og hjælp i hverdagen. I livet som demensramt mister man sit styresystem og man har derfor brug for andre til, at sikre relationer, kontinuitet, tryghed og genkendelighed i dagligdagen.

4. INVOLVERING

Mennesket med demens og de pårørende skal aktivt involveres. Det er deres sygdom, deres frustration og deres frygt, der bliver forstærket, når de ikke høres eller involveres. Der er således behov for, at både mennesket med demens og pårørende bliver set og får den hjælp, de har behov for under hele forløbet.

5. KONTINUITET I BEHANDLINGEN

Mennesket med demens har krav på, at behandlingen er optimal og at medarbejdere taler med samme sprog om det liv og den sygdom, de lever med. Særligt for mennesker med demens og deres pårørende er der et stort behov for kontinuitet igennem sygdomsforløbet og genkendelighed i møder med medarbejdere. Dette betyder blandt andet, at man som familie har en tryghed i, at man møder de samme medarbejdere, der følger forløbet og kender deres behov og frustrationer.

5.0 HVAD SKAL MEDARBEJDERE OG LEDERE KUNNE?

Der er på demensområdet en bred gruppe af faggrupper, der på tværs af fagområder skal varetage forskellige social- og sundhedsfaglige opgaver omkring personen med demens. I det efterfølgende peger vi på nogle udvalgte kompetencer, som går på tværs af faggrupper og som henvender sig specifikt til medarbejdere og ledere på demensområdet.

I bilagene er der givet input til mere specifikke kompetenceprofiler for 4 af Demensalliancens faggrupper, inspireret af, hvordan man har arbejdet involverende med forskellige roller og faglige kompetencer i forhold til det palliative arbejde.

5.1 MEDARBEJDEREN

GRUNDLÆGGENDE VIDEN OM DEMENSSYGDOMME

Helt afgørende for det gode sygdomsforløb er, at alle medarbejdere omkring den demensramte har en grundlæggende viden om demenssygdommene, og symptomerne der følger med. Dette er afgørende for at medarbejderne kan se og forstå den demensramtes behov, opspore og forebygge sygdomsudviklingen og handle rettidigt når det kræves.

TÆNKE OG ARBEJDE I ET TEAM

Den demensramte borger og de pårørende vil i gennem et sygdomsforløb, møde mange forskellige medarbejdergrupper og være afhængige af disse medarbejders evner til at arbejde sammen. Den enkelte medarbejder skal kende til kompetencerne hos de øvrige faggrupper, og vide hvornår og hvordan andre faggrupper introduceres og har en rolle i sygdomsforløbet. Det er samtidig afgørende, at der på tværs af faggrupperne er et fællessprog og et samarbejde, hvor indsigt og viden om det enkelte sygdomsforløb bliver bragt videre og brugt i en koordineret helhedsorienteret indsats.

KOMMUNIKATION

Kommunikation er en afgørende kompetence på demensområdet. Medarbejdere skal være i stand til at kommunikere klart og tydeligt til mange forskellige modtagere i forskellige situationer. Medarbejderen skal kunne kommunikere og formidle viden, skabe tillid og kontakt med den til tider forvirrede og utrygge person med demens til trods for, at der ikke altid er et sprog, til den frustrerede og ofte velinformerede og/eller kriseramte familie, og til de øvrige faggrupper, der med stor forskel i sundhedsfaglig specialisering og fagsprog, kan skabe barrierer for den nødvendige klare kommunikation om den demensramtes behov.

SAMARBEJDE MED PÅRØRENDE

De pårørende er en stor del af arbejdet på demensområdet. Medarbejderen skal være i stand til at involvere og møde de pårørende, og til at kunne håndtere deres frustration og angst for deres nære. Medarbejderen skal kunne håndtere eventuelle konflikter og være en støtte for de pårørende når svære valg skal tages, og når forudsætningerne for, hvad der udgør det bedste liv for den demensramte, ændrer sig til, hvad der kan være svært at forstå og acceptere.

5.2 LEDEREN

Skal kompetenceløfte af medarbejdere lykkes, skal ledelsesopgaven følge med. Det gælder både topledelsen, der skaber rammerne og strukturerne for arbejdet med personer med demens og mellemlederen, der sikrer kvaliteten i dagligdagen i landets plejcentre og i hjemmeplejen. Det er afgørende, at vi husker at ledelsesopgaven kræver unikke kompetencer i sig selv, der dog på demensområdet skal suppleres med yderligere et løft af lederens demensfaglige viden.

GRUNDLÆGGENDE VIDEN OM ARBEJDET MED DEMENSSYGDOMME

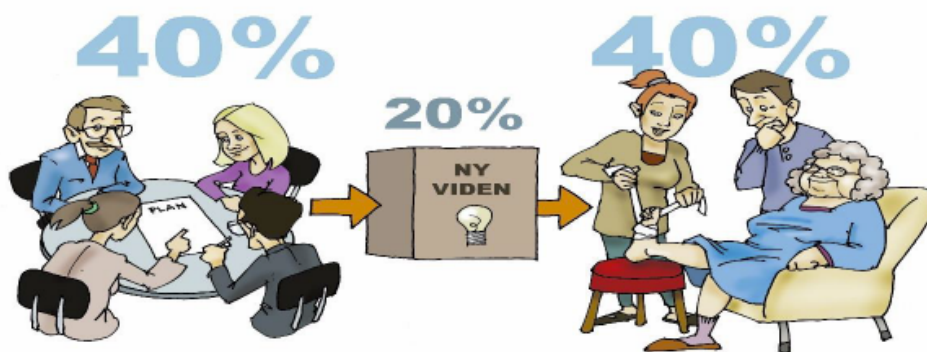
På samme måde som medarbejderen, er det afgørende at ledere på alle niveauer har viden og indsigt i arbejdet på demensområdet, og kendskab til de særlige krav det stiller til medarbejderen. Det er afgørende for, at lederen kan tage de rigtige prioriteringer i ofte svære situationer, og at lederen kan støtte sine medarbejdere med faglig sparring og supervision, og give dem ro i deres arbejde tæt på personen med demens.

SIKRE DET TVÆRFAGLIGE SAMARBEJDE

Skal det tværfaglige samarbejde lykkes, spiller lederen en afgørende rolle. Det er lederen, der skal sikre koordinationen, sproget og kulturen omkring det tværfaglige samarbejde. Det er lederens opgave at sikre, at de rigtige kompetencer bliver introduceret på det rigtige tidspunkt, og at den specialiserede viden er tilgængelig for medarbejderen, der har sin daglige gang hos den demensramte.

SKABE RAMMERNE FOR AT VIDEN OMSÆTTES TIL PRAKSIS

Det er lederens ansvar at sikre at ny viden og nye kompetencer bliver omsat til ny og bedre praksis. Det kræver både en målrettet tilgang til anvendelsen af uddannelsesstilbud og til, hvordan viden bliver forankret i dagligdagen bl.a. gennem 40-20-40 modellen.

Der skal lægges kræfter i en god planlægning/strategi (40 % af succesgraden ligger i den forberedende fase), stilles høje kvalitetskrav til de enkelte leverandører af uddannelse (20 % af succesen ligger i selve uddannelsen) og sikres effektiv implementering, der munder ud i praksisændringer til gavn for borgere med demenssygdomme og deres pårørende (40 % af succesen ligger i implementeringsfasen).

6.0 ANBEFALINGER TIL NATIONALT KOMPETENCELØFT

Skal vi sikre et nationalt kompetenceløft, er der behov for at igangsætte handlinger og tiltag, der sikrer og understøtter de nødvendige kompetencer. Demensalliancen har på denne baggrund udarbejdet en række anbefalinger til, hvad der bør fokuseres på i forhold til et målrettet kompetenceløft på demensområdet.

1. SÆT MENNESKET MED DEMENS I CENTRUM

- Uddannelse og kompetenceforløb skal tage udgangspunkt i de behov mennesket med demens og de pårørende har i de respektive arenaer. Medarbejderen skal kunne se hele mennesket og den fulde kontekst som person indgår i – fx livshistorier og gennem inddragelse af pårørende.
- Medarbejderen skal kunne forstå hele sygdomsforløbet og handle ud fra deres funktioner, og i de overgange der kræver særlig støtte.
- Medarbejdere og ledere skal kunne forstå, hvordan demens påvirker personen, der lever med demens og hvordan sygdommen udvikler sig og med stigende kraft påvirker den demensramtes liv.

2. STYRK DE INDIVIDUELLE KOMPETENCER

- Der er behov for nærmere at definere, hvad der er god demensviden for forskellige medarbejdergrupper.
- Der er behov for at udvikle nye veje i forhold til behovet for dagligt, at kunne udvikle praksis og sikre læring integreret i hverdagens praksis.
- Der er behov for en tydelig definition af demensspecialisterne rolle, kompetence og uddannelse (fx demenskoordinatorer)
- Der er behov for titel og kompetenceensretning, da der er mange nye titler i spil i kommunerne. Der er samtidig behov for at ensarte sprogbrug og sammenhæng mellem det specialiserede regionale tilbud og det kommunale tilbud

Hos medarbejdere

- Alle medarbejdere med tilknytning til det kommunale og regionale ældre- og sundhedsområde skal have kompetencer svarende til et basalt niveau for de enkelte faggrupper.
- Alle medarbejdere med hyppige kontakter til personen med demenssygdomme skal have kompetencer svarende til et generalistniveau for de enkelte faggrupper.
- Alle medarbejdere, som udelukkende beskæftiger sig med personen med demenssygdomme, skal have viden på specialiseret niveau. Det gælder fx medarbejdere på demensplejecentre.

Hos ledere

- Alle kommunale mellemledere af organisatoriske enheder, der leverer indsatser til personer med demenssygdomme, skal have viden om demensområdet på et generalistniveau
- Alle kommunale mellemledere, der udelukkende beskæftiger sig med indsatser på demensområdet, skal have faglige kompetencer på et specialiseret niveau.
- Alle kommunale mellemledere, der udelukkende beskæftiger sig med indsatser på demensområdet, skal indgå i kommunale og regionale netværk, hvor formålet er videndeling og fælles refleksion.

3. FOKUS PÅ DE KOLLEKTIVE KOMPETENCER – SE HELE SYGDOMSFORLØBET

- Der er behov for at styrke det opgavemæssige fællesskab og det koordinerede tværfaglige samarbejde. Medarbejderne skal uddannes med fagspecifikke kompetencer, der tilsammen skaber en helhedsorienteret og tværgående tilgang, hvor de forskellige fagligheder komplimenterer hinanden til fordel for mennesker med demens, pårørende og medarbejdere selv.
- Der er behov for at styrket fokus på tværfagligheden i det formelle uddannelsessystem på grunduddannelserne, og på tværs af de formelle opdeltede uddannelsesrammer (Master, diplom, AMU ect.).
- Der er behov for at skabe flere praksisnære uddannelsesforløb, med fokus på praksisnær læring.

4. STYRK DE ORGANISATORISKE RAMMER

- Der er behov for fokus på gennemførelse og implementering af praksisnære forsknings- og udviklingsprojekter, der kan bidrage til systematisk indsamling af viden om, hvordan kompetenceudvikling meningsfuldt kan integreres i daglig praksis.
- Der er behov for et styrket fokus på den ledelsesmæssige koordinering på tværs af enheder. En koordinering der ofte er udfordret af nuværende organisationsformer, hvor enheder omdeles i mere eller mindre isolerede enheder, hvilket ofte udfordrer medarbejdere og lederes muligheder for at koordinere den demensramtes sygdomsforløb på tværs af fx hjemmepleje, plejecentre og sygehuse.
- Alle medarbejdere på det kommunale ældre- og sundhedsområde, bør have let adgang til et tværfagligt team med specialiseret viden.

7.0 INITIATIVER FOR ET SAMLET KOMPETENCLØFT

Skal visionen og anbefalingerne omsættes til mærkbare forbedringer for personer med demens, pårørende og medarbejdere, kræver fælles handling. I Demensalliancen har vi ikke alle svarerene, men for at nå målet vil vi stille alliancen og dens netværk og erfaringer til rådighed for fælles indsatser, der løfter kompetenceniveauet for alle faggrupper. Nedenfor er beskrevet en række forslag til konkrete initiativer, som kan igangsættes nu. Demensalliancen stiller sig til rådighed for en dialog om konkretisering og samarbejde om følgende initiativer med Sundheds –og Ældreministeriet samt øvrige partnere.

DEMENSVENLIGE MEDARBEJDERE 2020

Kommunalt innovationskoncept, der løfter det samlede kompetenceniveau i en kommune, og som kommunen selv kan udrulle. Kan udvikles i samarbejde med Sundheds –og Ældreministeriet, Sundhedsstyrelsen, Demensalliancen partnere og netværk, samt de demensvenlige kommuner. Konceptet er skalerbart til landets øvrige kommune og kan igangsættes som led i udrulningen af handlingsplanen.

KLARE KOMPETENCEPROFILER

Et fælles udviklingsforløb, hvor demensfaglige kompetencer kortlægges systematisk i samarbejde og dialog med faggrupperne, uddannelsesinstitutioner og det Nationale Videnscenter for Demens. Med inspiration fra arbejdet på det palliative område, har Demensalliancen udarbejdet et metodeforslag med udgangspunkt i de syv lægeroller (se bilag).

STYRKET FOKUS PÅ AT OMSÆTTE VIDEN TIL FORBEDRINGER

Udviklingsforløb der understøtter systematisk indsamling af viden om, hvordan kompetenceudvikling med størst effekt integreres i daglig praksis. Forløbet skal have til formål at sætte fokus på, og indsamle viden om, hvordan de store investeringer i kompetenceudvikling, bedst muligt omsættes til de konkrete handlinger, der forbedre den demensramtes hverdag. Transfer af viden fra skolebænk til hverdagen, er en af de største udfordringer, som skal løses i bestræbelserne på at sikre et varigt kompetenceløft på demensområdet.

SERVICETJEK PÅ EKSISTERENDE EFTERRUDDANNELSESTILBUD

Er samlet servicetjek af efteruddannelsesstilbud, der sikrer at de tilbudte efteruddannelsesmuligheder, har et tilstrækkeligt fagligt niveau, tager udgangspunkt i borgeren og de pårørendes behov, og forholder sig til hvordan den tillærte viden integreres i hverdagen.

REGIONALE DEMENSKOMPETENCE-CENTRE

Etablering af regionale kompetencecentre, der kan understøtte kommunale og regionale medarbejdere og ledere, og sikre ensartet tilgange og redskaber med udgangspunkt i de fastsatte kvalitetsmål.

NY SUNDHEDS- OG DEMENSLEDELSE

Udviklingen af ledelseskurser der på nationalt og lokalt plan, styrker den nære ledelse på demens området, og giver konkrete redskaber til hvordan ledere på flere niveauer kan sikre rammerne for at ny viden bliver sat i spil i praksis.

DEMENSKONSULENTER MED NATIONAL PROFIL

Der igangsættes en systematisk kortlægning af demenskonsulenter/ koordinatore i kommuner og regioner og udarbejdes en opdateret kompetenceprofil for disse.

8.0 BILAG – DE 7 ROLLER PÅ DE FIRE FAGGRUPPER

I disse bilag gives input til mere specifikke kompetenceprofiler for 4 af Demensalliancens faggrupper, inspireret af, hvordan man har arbejdet involverende med forskellige roller og faglige kompetencer i forhold til det palliative arbejde. Dette kan være en måde at arbejde videre med, at konkretisere de forskellige kompetenceprofiler indenfor demensområdet.

1.0 Social- og sundhedshjælpere og hjemmehjælpere

Praktisk og personlig hjælp og pleje	<ul style="list-style-type: none"> • Indsigt i forskellige former for demenssygdomme og hvordan sygdommene påvirker adfærd og funktionsevne • Kan forstå og anvende forskellige metoder, der inddrager og møder borgere med demenssygdomme • Kan forstå og anvende viden om pårørendes situation og hvordan man kan støtte den pårørende i rollen som rask omsorgsgiver • Kan følge instrukser om magtanvendelse
Kommunikator	<ul style="list-style-type: none"> • Kan forstå og anvende forskellige dialogværktøjer i mødet med borger / pårørende / fagfæller og andre samarbejdspartnere med særlig afsæt i den demensramtes kognitive udfordringer. • Kan forstå og anvende de værktøjer, der er tilgængelige for at formidle faglige problemstillinger (observationer fra mødet med borger og pårørende)
Samarbejder	<ul style="list-style-type: none"> • Indgå aktivt i det tværfaglige samarbejde med forståelse for egen rolle • Samarbejde med borger og pårørende ud fra en rehabiliterende kontekst med fokus på borgerens mestringsevne i hverdagslivet • Kan forstå og anvende viden om, hvordan samarbejde understøtte den koordinerede og sammenhængende indsats.
Leder/administrator/organisator	<ul style="list-style-type: none"> • I samarbejde med borger og pårørende tilrettelægge og gennemføre de bevilgede indsatser med afsæt i borgerens aktuelle situation. • Bidrage til at sikre høj grad af patientsikkerhed ved at følge relevante faglige instrukser • Kan forstå og anvende relevante faglige instrukser.
Sundhedsfremmer	<ul style="list-style-type: none"> • Observere tidlige symptomer på demenssygdom og rapportere relevant • Kan forstå og anvende viden om, hvordan almene sundhedsfremmende initiativer kan indarbejdes i de indsatser, der er bevilget • vejlede borger og pårørende om sundhedsfremme i hverdagslivet
Akademiker	<ul style="list-style-type: none"> • Refleksiv tilgang til egen praksis • Medansvar for egen læring (livslang læring)
Professionel	<ul style="list-style-type: none"> • Udvide omhu og samvittighedsfuldhed • Forvaltning af faglighed i overensstemmelse med uddannelse og lokale kompetenceplaner • Kan administrere et velafbalanceret forhold mellem arbejds- og privatliv

2.0 Social- og sundhedsassistenter, Plejere, Plejehjemsassistenter og Sygehjælpere

<p>Praktisk og personlig hjælp og pleje, træning, rehabilitering samt sygepleje og delegerede sundhedsydelser</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kan forstå og anvende viden om forskellige former for demenssygdomme og hvordan sygdommene påvirker adfærd og funktionsevne. • Kan forstå og anvende viden om, hvordan man inddrager borgere og pårørende i pleje, trænings- og rehabiliteringsforløb. • Kan forstå og anvende viden om pårørendes situation og hvordan man kan støtte den pårørende i rollen som rask omsorgsgiver • Kan forstå og anvende viden om borgere med demenssygdomme som også bliver ramt af anden sygdom. • Kan forstå og anvende kendte screeningsmetoder
<p>Kommunikator</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kan forstå og anvende forskellige dialogværktøjer i mødet med borger / pårørende / fagfæller og andre samarbejdspartnere med afsæt i den dementes kognitive udfordringer. • Kan analysere og tolke på observationer vedr. borgerens hverdagsliv • Kan forstå og anvende de værktøjer, der er tilgængelige for at formidle faglige observationer og problemstillinger
<p>Samarbejder</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Indgår aktivt i det tværfaglige samarbejde med forståelse for egen rolle • Kan forstå og anvende pleje, rehabiliterings- og træningsplaner • Kan samarbejde med borger og pårørende ud fra en rehabiliterende kontekst med fokus på borgerens mestringsevne i hverdagslivet • Kan analysere og understøtte de gode, koordinerede og sammenhængende indsatser i de ikke komplekse borgerforløb.
<p>Leder/administrator/organisator</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kan lede og koordinere ikke-komplekse borgerforløb • Kan samarbejde med borger og pårørende om tilrettelæggelse, udførsel og evaluering af de bevilgede indsatser • Bidrage til at sikre høj grad af patientsikkerhed ved at forstå og anvende relevante faglige instrukser • Kan tolke og analysere på, hvornår og hvordan magtanvendelse skal bringes i spil over for borgere med demenssygdom
<p>Sundhedsfremmer</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Observere tidlige symptomer på demenssygdom og anden sygdom og rapportere relevant • Kan forstå og anvende viden om, hvordan almene sundhedsfremmende initiativer kan indarbejdes i de indsatser, der er bevilget • Vejlede borger og pårørende om sundhedsfremme i hverdagslivet
<p>Akademiker</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Refleksiv tilgang til egen og andres praksis • Medansvar for egen læring (livslang læring)
<p>Professionel</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Udvide omhu og samvittighedsfuldhed • Forvaltning af faglighed i overensstemmelse med, lovgivning, uddannelse og lokale kompetenceplaner

	<ul style="list-style-type: none">• Kan administrere et velafbalanceret forhold mellem arbejds- og privatliv• Kan forstå og håndtere en række etiske dilemmaer, der knytter sig til demenssygdomme.
--	--

3.0 Sygeplejersker

<p>Sygepleje og behandling</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kan analysere og tolke i forhold til forskellige former for demenssygdomme og hvordan sygdommene påvirker adfærd og funktionsevne. • Kan gennem analyse og tolkning udrede og beskrive komplekse sygeplejefaglige problemstillinger i forhold til den demente borgers aktuelle situation • Kan gennem analyse og tolkning sikre god borger- og pårørendeinddragelse i pleje, trænings- og rehabiliteringsforløb. • Kan analysere og tolke på den pårørendes situation og derigennem udfører målrettet støtte til den pårørende i rollen som rask omsorgsgiver • Kan analysere og tolke på, om og hvordan anden sygdom end demens har indflydelse på borgerens hverdagsliv • Kan analysere hvilke kendte screeningsmetoder inden for demens og sygepleje, der er relevante i det enkelte borgerforløb
<p>Kommunikator</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kan forstå og anvende forskellige dialogværktøjer i mødet med borger / pårørende / fagfæller og andre samarbejdspartnere med afsæt i den dementes kognitive udfordringer. • Kan analysere og tolke på observationer vedr. borgerens hverdagsliv • Kan forstå og anvende de værktøjer, der er tilgængelige for at formidle faglige observationer og problemstillinger • Kan analysere og tolke på observationer foretaget og beskrevet af andre faggrupper. • Kan forstå og anvende relevante kommunikationsværktøjer i sektorsamarbejdet med sygehuse og praktiserende læger
<p>Samarbejder</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Indgår aktivt i det tværfaglige og tværorganisatoriske samarbejde med forståelse for både egen rolle og ansvar samt organisationens rolle og ansvar • Kan analysere og tolke data i pleje, rehabiliterings- og træningsplaner • Kan formulere smarte mål og sikre dokumenteret opfølgning • Kan samarbejde med borger og pårørende ud fra en rehabiliterende kontekst, med fokus på borgerens demenssygdom og dens indflydelse på borgerens mestringsevne i hverdagslivet • Kan analysere og understøtte de gode, koordinerede og sammenhængende borgerforløb både internt i kommunen og på tværs af sektorerne
<p>Leder/administrator/organisator</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kan lede og koordinere borgerforløb internt og på tværs af sektorerne • Kan lede de tværfaglige indsatser og sikrer relevant og høj faglighed omkring det enkelte borgerforløb • Kan samarbejde med borger og pårørende om tilrettelæggelse, udførsel og evaluering af de bevilgede indsatser • Kan vurdere og kritisere de forskellige sundhedsfaglige

	<p>indsatser i forhold til borgerens aktuelle situation</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sikrer høj grad af patientsikkerhed ved at analysere og tolke risikofaktorer og derefter anvende relevante faglige instrukser. • Kan tolke og analysere på, hvornår og hvordan magtanvendelse skal bringes i spil over for borgere med demenssygdom
Sundhedsfremmer	<ul style="list-style-type: none"> • Observere, analysere og tolke tidlige symptomer på demenssygdom og anden sygdom og iværksætte relevant kontakt til egen læge eller sygehusvæsen • Kan analysere og tolke på relevant viden om, hvordan sundhedsfremmende initiativer kan indarbejdes i de indsatser, der er bevilget • Måltrettet og med afsæt i borgerens konkrete sygdomsbillede og mestringssevne, vejlede borger og pårørende om sundhedsfremme i hverdagslivet
Akademiker	<ul style="list-style-type: none"> • Refleksiv tilgang til egen og andres praksis • Med afsæt i faglig vurdering og kritik udvikle og implementere nye instrukser og arbejdsgange i for hold til den nyeste viden på demensområdet. • Bidrage aktivt med at omsætte og implementere evidensbaseret viden til praksis • Deltage aktivt i forsknings- og udviklingsprojekter • Ansvar for egen læring (livslang læring) • Gennem analyse og tolkning på praksis i organisationen bidrage aktivt med at sikre faglig undervisning både generelt og i konkrete borgerforløb.
Professionel	<ul style="list-style-type: none"> • Udvide omhu og samvittighedsfuldhed • Forvaltning af faglighed i overensstemmelse med, lovgivning, uddannelse og lokale kompetenceplaner • Kan administrere et velafbalanceret forhold mellem arbejds- og privatliv • Kan analysere og tolke på en række etiske dilemmaer, der knytter sig til demenssygdomme.

4.0 Ergoterapeuter

<p>Ergoterapi, træning og rehabilitering</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kan analysere og tolke i forhold til forskellige former for demenssygdomme og hvordan sygdommene påvirker adfærd og funktionsevne. • Kan gennem analyse og tolkning udrede og beskrive den demente borgers kognitive udfordringer og pege på relevante faglige indsatser • Kan gennem analyse og tolkning sikre god borger- og pårørendeinddragelse i pleje, trænings- og rehabiliteringsforløb. • Kan analysere og tolke på den pårørendes situation og derigennem udfører målrettet støtte til den pårørende i rollen som rask omsorgsgiver • Kan analysere, hvilke kendte screeningsmetoder, inden for demens og træning, der er relevante i det enkelte borgerforløb
<p>Kommunikator</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kan forstå og anvende forskellige dialogværktøjer i mødet med borger / pårørende / fagfæller og andre samarbejdspartnere med afsæt i den dementes kognitive udfordringer. • Kan analysere og tolke på observationer vedr. borgerens hverdagsliv • Kan forstå og anvende de værktøjer, der er tilgængelige for at formidle faglige observationer og problemstillinger • Kan analysere og tolke på observationer foretaget og beskrevet af andre faggrupper. • Kan forstå og anvende relevante kommunikationsværktøjer i sektorsamarbejdet med sygehuse og praktiserende læger
<p>Samarbejder</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Indgår aktivt i det tværfaglige og tværorganisatoriske samarbejde med forståelse for både egen rolle og ansvar samt organisationens rolle og ansvar • Kan analysere og tolke data i pleje, rehabiliterings- og træningsplaner • Kan formulere smarte mål og sikre dokumenteret opfølgning • Kan samarbejde med borger og pårørende ud fra en rehabiliterende kontekst, med fokus på borgerens demenssygdom og dens indflydelse på borgerens mestringssevne i hverdagslivet • Kan analysere og understøtte de gode, koordinerede og sammenhængende borgerforløb både internt i kommunen og på tværs af sektorerne
<p>Leder/administrator/organisator</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kan lede og koordinere borgerforløb internt og på tværs af sektorerne • Kan lede de tværfaglige indsatser og sikrer relevant og høj faglighed omkring det enkelte borgerforløb • Kan samarbejde med borger og pårørende om tilrettelæggelse, udførsel og evaluering af de bevilgede indsatser • Kan vurdere og kritisere de forskellige sundhedsfaglige indsatser i forhold til borgerens aktuelle situation • Sikrer høj grad af patientsikkerhed ved at analysere og tolke risikofaktorer og derefter anvende relevante faglige

	<p>instrukser.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan tolke og analysere på, hvornår og hvordan magtanvendelse skal bringes i spil over for borgere med demenssygdom
Sundhedsfremmer	<ul style="list-style-type: none"> • Observere, analysere og tolke tidlige symptomer på demenssygdom og anden sygdom og iværksætte relevant kontakt til egen læge eller sygehusvæsen • Kan analysere og tolke på relevant viden om, hvordan sundhedsfremmende initiativer kan indarbejdes i de indsatser, der er bevilget • Måltrettet og med afsæt i borgerens konkrete sygdomsbillede og mestringsevne, vejlede borger og pårørende om sundhedsfremme i hverdagslivet
Akademiker	<ul style="list-style-type: none"> • Refleksiv tilgang til egen og andres praksis • Med afsæt i faglig vurdering og kritik udvikle og implementere nye instrukser og arbejdsgange i for hold til den nyeste viden på demensområdet. • Bidrage aktivt med at omsætte og implementere evidensbaseret viden til praksis • Deltage aktivt i forsknings- og udviklingsprojekter • Ansvar for egen læring (livslang læring) • Gennem analyse og tolkning på praksis i organisationen, bidrage aktivt med at sikre faglig undervisning både generelt og i konkrete borgerforløb.
Professionel	<ul style="list-style-type: none"> • Udvide omhu og samvittighedsfuldhed • Forvaltning af faglighed i overensstemmelse med, lovgivning, uddannelse og lokale kompetenceplaner • Kan administrere et velafbalanceret forhold mellem arbejds- og privatliv • Kan analysere og tolke på en række etiske dilemmaer, der knytter sig til demenssygdomme.